

EVERY with the Rebbe DAY

... והעיקר - שתהיה ברכה והמשכה על כל השנה כולה בהתעוררות לתורה ומצוות בכלל, ובהפצת המעיינות ביחוד¹..."

רק החודש

העשירי בשבט

מה מיוחד ביום הזה?

ערב ה-17 בינואר שנת 5711 (י'-יא' בשבט ה'תשי"א). בניין 770 שברחוב איסטערן פארקוויי שבניו יורק. עוד מעט עומד להתחיל ה"פארבריינגען" המרכזי - התוועדות הרבי עם החסידים המתובלת בדברי תורה. הפעם הנאספים מצפים למשהו מיוחד במינו. חלל החדר ואף המרפסת הסמוכה, מלאים הם עד אפס מקום. ניתן להרגיש את המתח הרב והציפייה למשהו היסטורי יוצא דופן העומד להתחולל כאן ועכשיו. הנאספים כולם ממתינים בדריכות גבוהה האם יאמר הרבי את המאמר הראשון שלו (מתוך כאלף וחמש מאות המאמרים העתידיים).

המשך בעמוד 2-3 ←

מה אומר הרבי

... על מכשולים והתגברות

בפרשת "בשלח" (אותה קוראים בכל בתי הכנסת בחודש שבט) לנגד עיניהם של בני ישראל מתרחש אחד מהניסים המפורסמים ביותר בתולדות האנושות - קריעת ים סוף. הסיפור המוכר מתעורר לחיים חדשים כשלומדים פרק זה בליווי שיחתו של הרבי: "כל העולם כולו עוד מימי בראשית מחויב לסייע ליהודי". לכן לא יתכן שהוא יפריע לקדושה. כשיהודי חותר תמיד לכיוון שליחותו של ה', בלי להתחשב במניעות, הקשיים מתבטלים באופן של ניסים ונפלאות².

ראו גם בשיחת מוצש"ק פרשת בשלח, בתשי"ז

שאלות ותשובות: הי מהישיבה: איך ומה לומדים בישיבת תומכי תמימים? ← עמ' 4 | הסיפור שמאחרי התמונה ← עמ' 4

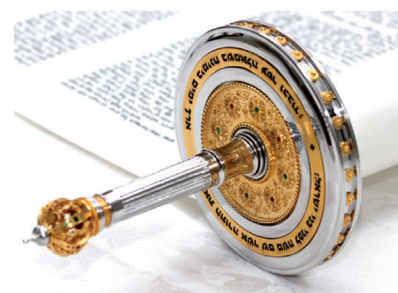
01 גליון מס

שבט - 5775

חומרים נוספים ניתן למצוא באתר EDWTR.COM

בן יעקב אבינו עליו נאמר: "לא יסור שְׁבֵט מִיְהוּדָה"⁴, המנהיגות נשמרת עבור הצאצאים של יהודה.
 • המילה שְׁבֵט מופיעה שוב בספר "במדבר": "...דרך כוכב מיעקב וקם שְׁבֵט מישראל"⁵. לפי דעת הרמב"ם, פסוק זה מדבר על זמן "התגלותו של מלך המשיח שעליו נאמר הביטוי "וקם שְׁבֵט מישראל".

• שמו של חודש שבט מזכיר גם את המילה "שְׁבֵט" - ענף צעיר רענן וגמיש שאט אט יהפוך - ל"שרביט". כידוע המילה שרביט מסמלת את עניין המלוכה ("שרביט השלטון")³.
 • בתורה, המילה "שְׁבֵט" מרמזת על שושלת המלוכה של דוד המלך ושלמה בנו. כידוע דוד הינו צאצא ישיר של יהודה

הזמן של

הדור השני

המאמר המפורסם שאותו נוהגים ללמוד כל שנה בעשירי בשבט, פתיחתו מפרק הי של "שיר השירים": "באתי לגני, אחותי כלה...". השורות הפיוטיות של "שיר השירים" לא משאירים את הקורא אדיש. חלק מהקוראים יראו בספר הזה שיר המופנה אל הכלה, חלק - שיר הלל לארץ ישראל. אך המפרשים (ראה רש"י והתרגום) מציינים שמחבר הספר, שלמה המלך, טמן בין שורותיו רמזים עמוקים ביותר. וגם "מדרש רבה לשיר השירים"² מגלה בספרו של שלמה המלך סודות כה עמוקים, עד שלא תמיד ניתן להביע אותם במילים פשוטות. עוד בטרם פותחים אנו את הספר, ממהרים הפרשנים להבהיר ולהדגיש: הטקסט שלפנינו הינו משל. החתן זה הקדוש ברוך הוא, הכלה - עם ישראל. אך מה מסתתר מאחורי דמותה של הגינה היפה, אותה מתאר באריכות רבה שלמה המלך?

חלק א. מקומה הטבעי של השכינה

מתוך המאמר:

"... והנה ממה שהוא כותב שראשית התגלות אור אין סוף נקראת בשם שכינה, מובן מזה שענין שכינה אינו רק כפי שהוא בפשטות - האור דמלכות דאצילות ששוכן ומתלבש בעולמות בריאה, יצירה ועשיה, אלא הוא למעלה מעלה מאצילות ג', ויתירה מזה הוא גם בבחינת האור שלפני הצימצום..."

הערה. מידת התגלות של אור ה' בעולמות הנבראים תלויה ברמה שלהם. בעולם האצילות הוא "זורח" בגלוי, ובעולם הגשמי שלנו נמצא בהעלם, הסתר וצימצום. אך התכלית - כאמור - הינה דווקא כאן.

ידוע שאור ה' הממלא ומחיה את העולמות נמצא גם בעולם הזה. אך בהשוואה לשאר העולמות, עוצמתו הרבה פחות חזקה, פשוט וברור שלא ניתן לומר על כך "עיקר השכינה". לכן מסביר הרבי, שהכינוי "עיקר שכינה" לא שייך לסוג האור הממלא את העולמות. הכוונה היא לאור המסובב אותם. האור המיוחד הזה נמצא מעל כל ההגבלות. מעניין שגילויי אור זה בעולמות העליונים עדיין נחשבים רק לגילויים מהשכינה. ואילו עולמנו מהווה מקומו ה"עיקרי" והטבעי של השכינה עצמה. הסתרותה הינה זמנית בלבד. כיום מסביר הרבי, העולם שלנו כבר מוכן להתגלות המלאה של "עיקר השכינה", הקב"ה בכבודו ובעצמו.

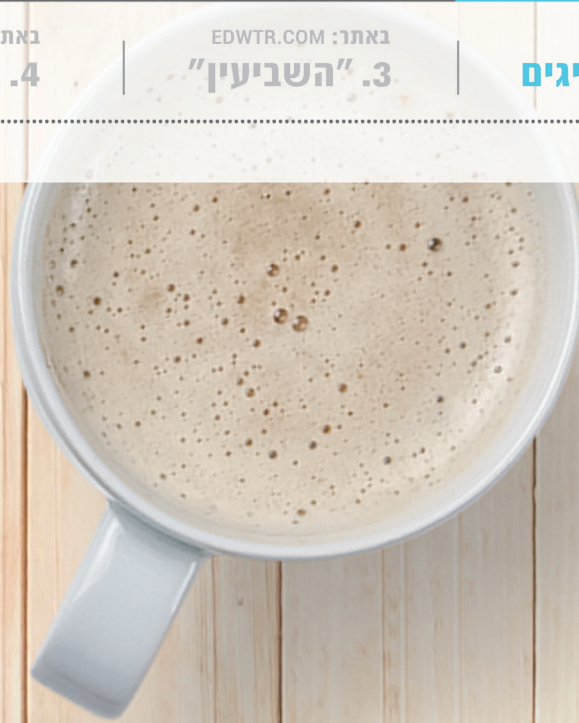
נמצא דווקא כאן, על האדמה. היות ועולמנו הינו הנחות והנמוך ביותר מבין כל עולמות הנבראים, לא רק שהוא קרוב לה', אלא בכוונה תחילה קבע הבורא דווקא כאן בעולם הנחות את עיקר משכנו, וכאן שרתה "עיקר השכינה" במלוא עוצמתה.

גם דיוק הלשון במדרש ("עיקרי"³ - עיקר השכינה) מעניין לא פחות. ידוע שמפרשי התנ"ך מבררים את מילותיהם בקפידה יתרה ואינם משתמשים אף לא במילה אחת מיותרת (בין היתר גם בכדי להימנע מביטויים מופרזים ומוגזמים).

ובכן, מיד עם פתיחת המאמר, מסביר הרבי באופן יסודי ומרתק את הנסיבות שגרמו לעורך המדרש לבחור דווקא בהגדרה זו - "עיקר" השכינה. ←

כמו שאר מדרשי אגדה, מדרש שיר השירים עוסק במילוי חללים ופערים בטקסט המקראי. המדרש מוסיף מחשבות, משלים, רגשות וסיפורי רקע. הוא מסיק את המסקנות שלו מכל הדברים הבלתי רגילים שמצויים בטקסט: פרשיות סמוכות, סיפורים חוזרים, שינויים באותיות וגם משחקי מילים.

כך, כאשר מצטט ה"מדרש רבה" את המילים "באתי לגני" הוא מדגיש את הלשון היוצאת דופן המופיעה ב"שיר השירים" וכותב: "לגן אין כתיב כאן אלא לגני, לגנוני, למקום שהיה עיקרי בתחילה". כלומר, לא באתי לגן בלבד, אלא חזרתי לגני, לביתי ולמקומי הטבעי, למקום בו אני מרגיש בבית. המדרש ממשיך ומסביר שהמקום הזה

על פי מאמר באתי לגני התשי"א

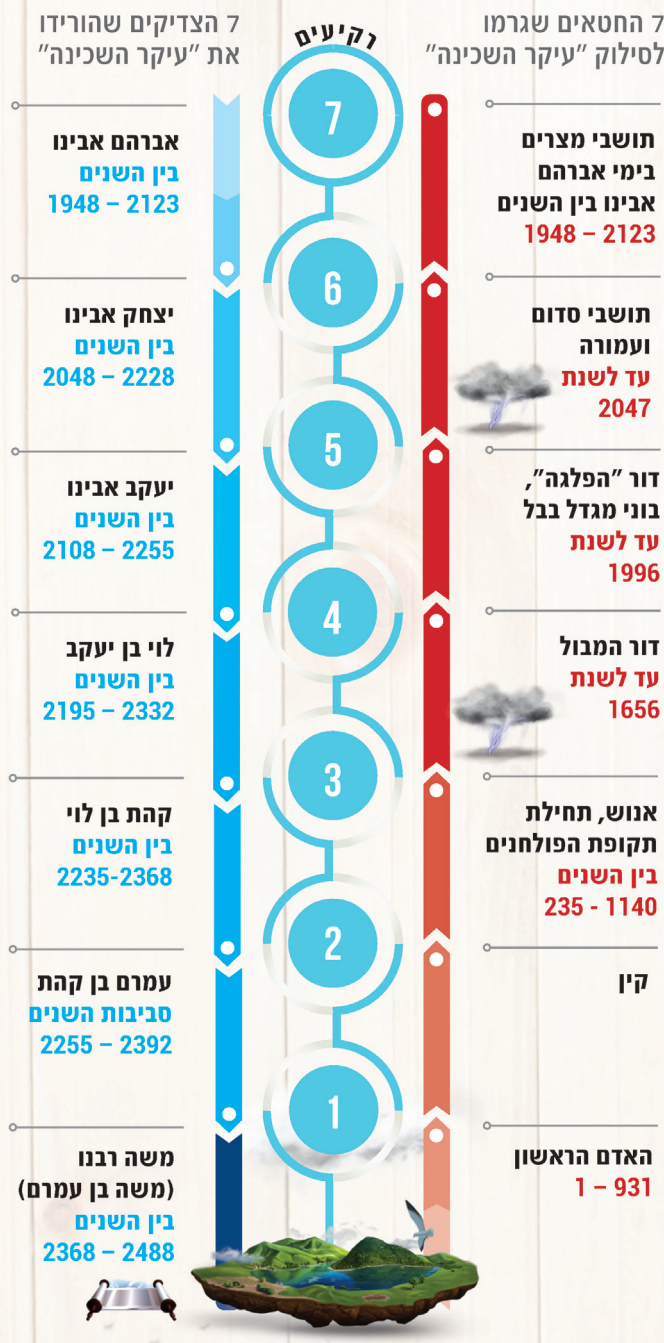
השביעין

חלק ב.

שבעת המנהיגים

בהמשך, מפרט המדרש את שבעת החטאים של האנושות אשר התבצעו עוד בשחר ההיסטוריה. חטאים אלו הם הם אשר אילצו את עיקר השכינה "להסתלק" - להסתתר מהעולם הזה (איור 1). לאחר התרחקותה המקסימאלית (עד ל"רקיע השביעי") החל תהליך הדרגתי של גילוי עיקר השכינה בעולמנו. שבעה מנהיגים מיוחדים, אשר הגיעו לעולם הזה, הם אלו אשר השלימו את המשימה והשיבו לעולמנו זה את נוכחותו המלאה של הבורא. הראשון שבהם היה אברהם אבינו. בזכות עבודתו בהפצת האמונה בעולם, מוריד אברהם את השכינה מרקיע השביעי לשישי. אחריו בנו יצחק ממשיך דרכו וכך במשך הדורות הבאים, עד לצדיק האחרון והחביב - המנהיג השביעי שמשלים את המשימה, הלא הוא משה רבינו. הוא מקבל את התורה ובונה את המשכן - שהפך למקום גשמי על פני האדמה, בו שרתה בגלוי "עיקר השכינה".

איור 1 | על פי מדרש "שיר השירים", פרק ה'

האם גם היום אנו עדים לאירועים בקנה מידה שכזה?
ראו בהמשך הכתבה באתר: WWW.EDWTR.COM

היסטוריה בקצרה

כמה מאמרי חסידות יצאו לאור תחת הכותרת "באתי לגני"?

הרבי הרייצ הינו מחברם של 4 מאמרי חסידות הנקראים "באתי לגני". כל אחד ממאמרים אלו כולל חמישה פרקים ובסה"כ - ישנם 20 פרקים שעוסקים בנושאים אקטואליים ובאתגרים העומדים בפנינו בתקופה זו.

המאמר הראשון בשם "באתי לגני" נאמר בשנת 5686 (1926), ואילו המאמרים הבאים נאמרו בשנים 5696 וב-5699. המאמר הרביעי שמשלים את הסדרה ייצא לאור על פי בקשתו של הרבי הרייצ במיוחד עבור יום י' בשבת בשנת 5710 (1950) ומאז הלימוד במאמר הפך למסורת שנתית בסמיכות לי' בשבת.

בדיוק לאחר שנה, ב-י' בשבת שנת 5711 במהלך התוועדות חסידית שהוקדשה כולה לזכרו של הרבי הרייצ ולתפקיד הרם של דורנו, החל הרבי בלמידה מחודשת של המאמר "באתי לגני". הניתוח המעמיק של הטקסט על ידי הרבי הפך למאמר חדש ועצמאי. כמובן מאמר זה המתחיל באותם התיבות, נקרא גם הוא בשם "באתי לגני".

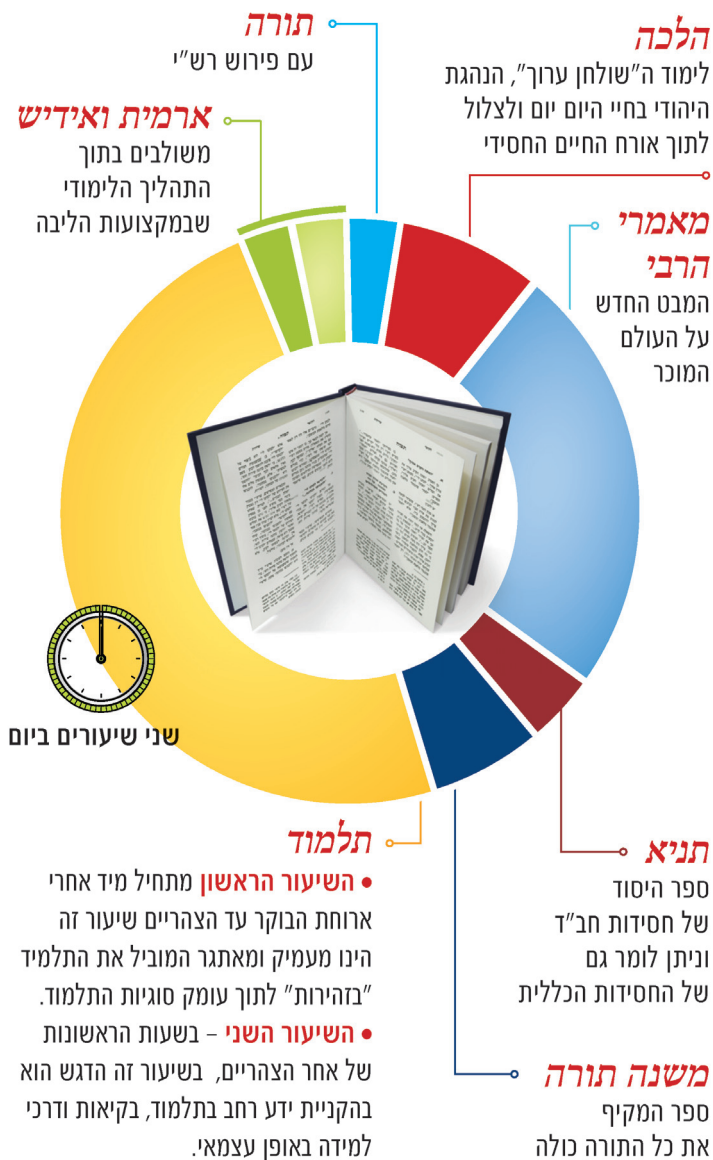
במהלך 40 השנים הבאות חוזר הרבי במיוחד ביום זה, י' בשבת, לנושא ייחודי זה ואומר מאמר חסידות חדש משלו. בכל פעם הרבי מרחיב ומבאר פרק אחד מתוך הסדרה בת 20 הפרקים של הרבי הרייצ. כך שנה אחרי שנה משלים הרבי פעמיים את כל הסדרה בהסברה מפורטת ומדויקת על משמעות העולם והמשימה שנפלה בחלקנו. כל 40 מאמרי החסידות שאמר הרבי בסבב מחזורי זה מכונים בשם "באתי לגני".

כמידי שנה זמן זה מוקדש לחזרה וללימוד מעמיק של שני המאמרים העוסקים בפרק ה"תורן". תאריך ייחודי זה י' בשבת יהיה תמיד בשבוע שבו קוראים בתורה את פרשת "בשלח" - בה מסופר על יציאת מצרים.

בשנה זו (5775 שנה) נלמד את המאמרים של הרבי העוסקים בפרק החמישי (מתוך הסדרה של הרבי הרייצ) מאמרים אלו נאמרו בשנים 5715 (1955) וב-5735 (1975).

חי מהישיבה: למה דומים הלימודים בישיבה?

הצצה אל חלקים מתוך תכנית הלימודים והנושאים השונים לתלמיד בישיבה

הישיבה אמור להבין את כל השכבות של התורה והמסורת. כלומר - ללמוד את חוקי התורה כפי שנכתבו על פי סדרם כשבתחילה לומדים את הבסיס בתורה שבכתב, אחר כך כפי שנכתבו במשנה, לאחר מכן - כפי שמופיעים בדיונים בגמרא, לאחר מכן - כפי שמוסברים על ידי רש"י והתוספות. לאחר מכן - כפי שהפסק דין, "החוק" מנוסח ברמב"ם ועד כפי שהפסק הלכה מופיע ב"טור" וב"בית יוסף" ורק בסופו של תהליך כפי שנוגע למעשה בפועל בספרו של האדמו"ר הזקן ה"שולחן ערוך".

לפי השיטה הזאת, כל הידע החדש מבוסס על גבי ידע קודם וכן הלאה - עד למקור. ובכך קדושת התורה מורגשת וחודרת בכל התהליך באופן שיטתי ועל פי עקרונות מנחים. אך העיקר עוד לפנינו: לימוד פנימיות התורה משלים את כל הידע ועוזר לקלוט את המשמעות הנסתרת בחוקי התורה וההלכות, דבר המזרים חיות רבה ו"להט" בקיום המצוות המעשיות. בזכות החסידות קדושת התורה מאירה לסטודנט במהלך כל ה"דרך" - בכלל ובפרטי הפרטים.

השיעורים בישיבה אינם דומים ללימוד שקט מתוך הספרים כמו למשל באוניברסיטה. הישיבה הינה מקום "רועש וגועש". בדרך כלל, הלימודים המחקריים בישיבה מתנהלים בשני פורמטים. הראשון - "בכברות": התלמידים עובדים בזוגות, בפירוק הטקסט וניתוח מעמיק בפרטי הפרטים ההיבטים השונים וההשלכות. הפורמט השני - הרצאות. גם כאן הפורמט הוא שונה מלא בחיות ותקשורת אינטראקטיבית עם התלמידים. מהות הלימוד בישיבה מבוססת על הקניית היכולות לשאול שאלה טובה ובנוסף למצוא תשובה מדויקת. הדרך הטובה ביותר לכך היא עבודה קבוצתית. ניתן לומר כי שיטות ההוראה המיוחדות המשמשות בישיבה, הינן מהמוכילות בתחום, גם מבין המוסדות החינוכיים המתקדמים ביותר. מה שעוד יותר יוצא דופן הינו לוח הזמנים, ואופי הלימודים הייחודי בישיבת חב"ד. דוגמא לכך מצאנו בישיבת "תומכי תמימים ליובאוויטש" שבמגדל העמק (ראה גם באיור). בצורה אידיאלית, תלמיד

קרא עוד: "יום אחד בישיבה" באתר WWW.EDWTR.COM

מי בתמונה?

תמונה זו צולמה קצת אחרי חג השבועות בשנת 5745 (1985) במקרה יצא לנו לשוחח עם אחד מהגיבורים שבתמונה (הגדול מבין הילדים שבתמונה). מספר רב העיר צ'וניגוב הרב ישראלי סילברשטיין.

בגליון הבא:

חודש ניסן

רעיונות חסידיים שנותנים מבט חדש על העולם. פרשת הנשיאים בספר התורה, יא' ניסן - יום הולדתו של הנשיא השביעי, הג הפסח - אורירה של חירות.

קראו בגליון הבא, או דרך האתר:

EDWTR.COM

סיפורה של תמונה

מסביב. מטבע זה נמצא אצלי ומלווה אותי עד היום הזה.
• בתחילה למדתי בישיבת "אוהלי תורה" שבברוקלין, לאחר מכן המשכתי - בישיבת "תומכי תמימים" בצרפת, ולאחר מכן בישיבות - בניו-יורק, צרפת וישראל. מ7:30 בבוקר ועד-9:00, למדנו חסידות, אחר כך תפילת "שחרית" ולאחר מכן למדנו שלוש שעות תלמוד. אחר הצהריים משעה 14:00 עד 18:00 למדנו תלמוד והלכה, ובערב, אחרי ארוחת ערב - מאמרים ושיחות של הרבי.
• תמיד רציתי ללמוד בישיבת חב"ד, כי נאן, בנוסף לתלמוד וה"שולחן ערוך" לומדים חסידות. החסידות נותנת משמעות מיוחדת לכל הידע ומציתה את הנשמה.

• נולדתי בשכונת קראון הייטס בניו יורק וזכיתי לגדול ממש באותו הרחוב שבו התגורר הרבי. על הרבי שמעתי כל הזמן מההורים ממש מהילדות.
• כשהייתי בן שנתיים או שלוש, אבא לקח אותי ל-770. הרבי חילק מטבעות לילדים, בכדי שאחר כך נוכל לשים את המטבעות האלו או כפי שבדרך כלל כולם עושים שומרים על המטבעות של הרבי ותמורתם נותנים לצדקה מטבעות אחרות (לפחות באותו הסכום) בקופת הצדקה.
כשהגיע התור שלנו, הכנסתי את המטבע לתוך שקית המטבעות של הרבי, חשבתי שזהו המקום בו צריך לשים את המטבע לצדקה. הרבי חיך, ואחריו כל האנשים

המפגש שלי עם הרבי. שתף את הסיפור ואת התמונה שלך: EDITOR@EDWTR.COM